

ANGIOGRAAFIA

Mis on angiograafia?

Angiograafia on röntgenkiirgust kasutav veresoonte uuring, milles kasutatakse kontrastainet.

Näidustused

- ❖ Arterite hindamine, arterite patoloogiate diagnoosimine ja ravimine.
- ❖ Soontesiseste trombimasside diagnoosimine ja ravi.

Uuringuks/protseduuriks ettevalmistus

- ❖ Patsient tuleb haiglasse uuringu/protseduuri eelsel päeval.
- ❖ Võtke kaasa saatekiri ja varasemalt teostatud angiograafiate vastused.
- ❖ Eelneval päeval teostatakse vajalikud protseduurid nagu EKG ja vereanalüüsid jms.
- ❖ Ärge sööge 10 tundi enne uuringule/protseduurile tulemist.
- ❖ Arsti määratud ravimid tuleb võtta vähese veega sisse, väljaarvatud diureetikumid (veeväljutajad) ning suhkruhaiged ei võta diabeediravimeid ega süsti insuliini. Aspiriini tarvitamist ei tohi katkestada.
- ❖ Enne uuringut/protseduuri tuleb ära võtta prillid, käekell, sõrmused, ketid jms..
- ❖ Uuringu/protseduuri päeva hommikul käige dušši all. Enne uuringule/protseduurile minekut raseeritakse kubeme ning randme piirkond, paigaldatakse veenikanüül ning vajadusel põiekateeter.
- ❖ Kui kasutate astmainhalaatorit ja/või kuulmisaparaati, siis tuleb see kindlasti uuringule kaasa võtta.
- ❖ Uuringule/protseduurile viiakse Teid raami või voodiga.
- ❖ Uuring/protseduur kestab 30 minutit kuni 3 tundi. Uuring/protseduur teostatakse spetsiaalse aparatuuriga varustatud ruumis.

Mis juhtub uuringu käigus?

- ❖ Lamate uuringulaul selili, õde paigaldab Teile erinevad jälgimisseadmed – EKG elektroodid, vererõhumanseti ja hapnikusaturatsiooni anduri.
- ❖ Operatsioonitoa õde desinfitseerib punktsioonikoha ja katab Teid steriilse linaga.
- ❖ Enne uuringukateetri sisseviimist tehakse punktsioonikohale tuimestussüst ning seejärel sisenetakse reiearteri või käe kodarluuarteri kaudu. Uuringu ajal Te ei tunne valu, jääb ainult puuetundlikkus.
- ❖ Arst viib punktsiooni või väikese lõike abil reiearterisse või kodarluuarterisse peenikese elastse plastiksondi, mille kaudu süstitakse kontrastainet ja samaaegselt tehakse seeriatena või üksikülesvõtetena röntgenpildid.
- ❖ Ülesvõtetel on võimalik hinnata, kas ja millisel määral on veresooned kahjustunud ning arst saab valida sobiva ravimeetodi.
- ❖ Kontrastaine süstimise ajal võite tunda kuumatunnet, mis püsib mõned sekundid.
- ❖ Uuringu lõppedes eemaldatakse kateeter veresoonest, punktsiooni kohale paigaldatakse rõhkmansett.
- ❖ Pärast uuringut/protseduuri viiakse Teid tagasi palatisse.

Uuringu/protseduuri järgselt:

Uuringule/protseduurile järgnev režiim sõltub veresoonde sisenemise kohast ja viisist.

- ❖ Kui uuring/protseduur teostati reiearteri kaudu, peate lamama 6 tundi selili ja sirge jalaga voodirežiimil ilma punkteeritud jalga liigutamata. Voodi režiim järgmise päevani.
- ❖ Kui uuring teostati randmelt kodarluuarteri kaudu, võite voodist tõusta palatiõe loal. Seitsme päeva jooksul pärast protseduuri ei tohi Te sellele labakäele toetuda, ega tõsta raskeid asju.
- ❖ Süüa ja juua võite kohe pärast palatisse saabumist.
Sellest kui hästi Te režiimist kinni peate sõltub otseselt ka verejooksu tekkimise risk. Kui punktsioonikoht hakkab veritsema (tunnete sooja, märga), siis peate sellest koheselt teavitama õde.

Võimalikud tüsistused

Tüsistused esinevad harva, kuid on siiski võimalikud.

- ❖ Verejooks punktsioonikohast.
- ❖ Arteri punktsioonikoha verevalum.

- ❖ Allergiline reaktsioon kontrastainele või lokaalanesteetikumile.
- ❖ Infektsioon.
- ❖ Südame löögisageduse või vererõhu oluline langus.
- ❖ Hingamisraskused.
- ❖ Arteri seinavõlg juhtetraadi või sondiga.
- ❖ Trombi teke veresoontes.
- ❖ Õhkemboolia.

Vastunäidustused

- ❖ Rasedus (v.a. elulistel näidustustel)
- ❖ Ülitundlikkus joodi sisaldavale kontrastainele
- ❖ Verehüübimishäired
- ❖ Neerutalitlushäired
- ❖ Ägedad infektsioonid
- ❖ Madal/kõrge hemoglobiini tase, madal glomerulaarfiltratsiooni kiirus (määrab raviarst)

Uuringu tulemuste selgumine

Pärast uuringut analüüsib arst saadud kujutisi ja paneb kirja uuringu vastuse. Tulemused edastatakse Teie raviarstile elektroonilisel kujul või paber kandjal.

Koostatud: Radioloogiateenistus, 2016

Ajakohastatud 2022